Dosar nr.2-7164/24
2-24057096-12-2-28052024-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

01 iulie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii
grefier Burghelea Diana

examinînd în ședință publică cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Dumitru Barbaroș, în interesele lui Crivorucenco Mihail, împotriva Olgăi Crivorucenco, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor,

precum și acțiunea reconvențională depusă de Crivorucenco Olga reprezentată de avocatul Rodica Roșca împotriva lui Crivorucenco Mihail, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Centru, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere în mărime de ¼ lunar,

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces.

La data de 27.05.2024 avocatul Dumitru Barbaroș, în interesele lui Crivorucenco Mihail a intentat acțiune împotriva Olgăi Crivorucenco, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că în anul 2015, Crivorucenco Mihail şi Crivorucenco Olga s-au căsătorit, iar în timpul căsătoriei s-a născut copilul comun *****

Declară că la data de 22.02.2024 de către Judecătoria Chişinău, Sediul Râşcani s-a desfăcut căsătoria dintre Crivorucenco Mihail şi Crivorucenco Olga. Prin hotărârea din 22 februarie domiciliul copilului minor***** nu s-a stabilit.

Reclamantul şi pârâta locuiesc separat şi nu au ajuns la un acord comun privind domiciliul copilului minor, astfel este necesar să se stabilească domiciliul acestuia.

Invocă că conform prevederilor art. 63 alin. (1) din Codul Familiei, în cazul când părinţii locuiesc separai, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor.

Declară că urmează a fi luat în consideraţie faptul că tatăl copilului minor deţine şi are posibilitatea de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului, în

acest sens, ne referim nu doar la aspectul financiar dar şi la aspectul moral. La fel, este în beneficiul copilului minor *****de a-i fi stabilit domiciliul cu tatăl său.

Susține că cu siguranţă Crivorucenco Mihail îi poate asigura un mediu de trai şi un stil de viaţă stabil copilului minor *****, luând în consideraţie că este pensionar după vechime în serviciu al Ministerului Afacerilor Interne, fiind angajat în câmpul muncii, activând în continuare în structurile de forţă, cu salariul lunar stabil şi pensia acordată după 25 de ani de activitate, astfel Crivorucenco Mihail îi poate oferi copilului său un trai decent fără lipsuri materiale cât şi spirituale, în schimb Crivorucenco Olga (mama copilului), nu este angajată în câmpul muncii, este interpretă de muzică uşoară, şi nu deţine un venit stabil, fiind în imposibilitate de ai putea asigura un mediu sigur şi echilibrat, astfel la stabilirea domiciliului copilului minor se vor lua în consideraţie şi îndeletnicirile părinţilor precum şi regimul de lucru (art. 63 alin. (2) Codul Familie). Luând în consideraţie că Crivorucenco Olga îşi câştigă existenţa din prestaţiile muzicale de la ceremonii, nunţi, cumetrii (realitatea obiectivă este ca în marea majoritate a cazurilor aceste ceremonii au loc în timpul nopţii), astfel apare întrebarea cu cine va rămâne copilul minor când aceasta se va duce la aceste ceremonii.

Susține că alături de tatăl său *****va dispune de un mediu stabil şi adecvat pentru creşterea sa, or în timpul zilei acesta frecventează orele la şcoală, iar la scurt timp după ce se întoarce acasă după ore, se întoarce şi tatăl său de la muncă.

Indică că în acord cu art. 9 din Convenţia internaţională cu privire la Drepturile Copilului din 20 noiembrie 1989: statele părţi trebuie să vegheze ca nici un copil să nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei lor, cu excepţia situaţiei în care autorităţile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare şi în conformitate cu legile şi procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului, ori prin neadmilerca stabilirii domiciliului copilului minor cu tatăl va avea loc separarea acestuia împotriva voinţei lui, astfel fiind încălcat principiul interesului superior al copilului.

Relevă că Crivorucenco Olga a înaintat abuziv şi fără motive temeinice o cerere privind aplicarea măsurilor de protecţie în cazurile de violenţă în familie şi emiterea ordonanţei de protecţie, iar din cauza pronunţării ordonanţei de protecţie, s-a dispus predarea copilului minor *****către mama sa Crivorucenco Olga. Ca urmare a acestui fapt la data de 26.01.2024 a fost întocmită nota informativă prin care s-a adus la cunoştinţă cum a avut loc predarea copilului de la tata Crivorucenco Mihail la mama acestuia Crivorucenco Olga. Ataşamentul sporit al Copilului poate fi dovedit şi prin nota informativă din 26.01.2024 executată de pedagog participând şi pedagogul din acesta se poate desprinde cu uşurinţă că despărţirea copilului de tatăl său Crivorucenco Mihail a fost una grea şi pentru copil dar şi pentru tatăl acestuia, astfel în nota informativă pedagogii au indicat: copilul a fost emoţionat, plângea periodic, dar nu făcea isterii, tata la fel plângea. De repetate ori copilul se apropia de către tatăl său şi căuta susţinere, zicând că pleacă pe o perioadă scurtă de timp şi apoi se întoarce acasă.

Afirmă că din cele relatate şi anume din faptul că copilul se apropia de tatăl său zicîndu-i că pleacă pe o perioadă scurtă de timp şi apoi se întoarce acasă, reiese fără

echivoc că copilul doreşte să fie pe termen îndelungat cu tatăl şi că se duce pe o perioadă scurtă la mama sa.

Declară că în acord cu art. 54 din Codul Familiei: Copilul are dreptul să-şi exprime opinia la soluţionarea în familie a problemelor care îi ating interesele şi să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative. De opinia copilului se ţine cont în mod obligatoriu, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate, dacă aceasta nu contravine intereselor copilului.

Menționează că din considerentul că Crivorucenco Mihail îşi făcea griji de starea şi condiţiile de trai a copilului său, la data de 29.01.2024 a depus o solicitare la Direcţia Generală pentru Protecţia copilului sectorul Botanica şi din această acţiune relevă ea tatăl Crivorucenco Mihail este un tată grijuliu şi deţine toate calităţile necesare dc-ai fi stabilit domiciliul cu el.

Astfel ca răspuns a solicitării Direcţia pentru Protecţia Drepturilor Copilului sectorul Botanica a indicat următoarele și anume la data de 14.02.2024, specialiştii din cadrul Direcţiei s-au deplasat la domiciliul doamnei Crivorucenco Olga, pentru examinarea condiţiilor de trai, iar în urma evaluării condiţiilor sociale şi de trai este compusă din trei membrii, Crivorucenco Olga, *****şi Chiriac *****, care locuiesc într-un apartament constituit din 1 odaie, bucătărie, antreu şi bloc sanitar - din cele depistate de direcţie denotă faptul că Crivorucenco Olga nici nu dispune de spaţiu suficient pentru creşterea în condiţii normale a celor doi copii, ori nici psihologii nu recomandă ca copii de genuri diferite să stea în aceeaşi cameră şi să nu dispună de un spaţiu personal.

Susține că la data de 22.02.2024, în urma examinării condiţiilor sociale şi de trai a cet. Crivorucenco Mihail, s-a constatat că domnul Mihail locuieşte singur într-un apartament, constituit din 3 odăi, bucătărie, antreu şi bloc sanitar, cu suprafaţa totală de 70 m.p. Pentru copil este odaie separată datată cu pat, dulap, jucării şi spaţiu pentru joacă.

Relevă că tatăl copilului activează în funcţie de şef de secţie al Inspectoratului Naţional de securitate Publică IGP, venitul fiind de 14.000 lei salariu şi 8.000 lei pensia pentru limită de vârstă - Astfel, reclamantul pe lângă faptul că li poate acorda tot sprijinul moral şi un elimat psihoemoţional prielnic deţine şi spaţiu suficient pentru ai acorda un trai decent fiului său.

A fost în imposibilitate de a efectua evaluarea psihologică a copilului *****, din motiv că doamna Crivorucenco Olga nu s-a prezentat în cadrul direcţiei, deşi a fost telefonată de către psiholog de trei ori, a fost stabilită data şi ora aproximativ cînd dumneaiei împreună cu copilul dispun de timp şi posibilitate. Doamna Olga nu a revenit cu un apel pentru a ne anunţa despre modificările cu privire la data şi ora disponibilă. - acest refuz denotă faptul că Crivorucenco Olga acţionează contrar intereselor copilului, or a fost imposibilă determinarea stării psihologice a copilului şi climatul psihologic în care este expus la momentul aflării acestuia la dumneaei.

Susține că în conformitate cu art. 3 alin. (1) şi (3) din Convenţia cu privire la Drepturile Copilului: în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie

luate în considerare cu prioritate. Statele părţi se angajează să asigure copilului protecţia şi îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, ţinând cont de drepturile şi obligaţiile părinţilor săi, ale tutorilor săi, ale altor persoane legal responsabile pentru el, şi vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative şi administrative corespunzătoare.

Declară că conform art. 3 din Legea privind drepturile copilului, interesul superior al copilului reprezintă: asigurarea unor condiţii adecvate pentru creşterea şi dezvoltarea armonioasă a copilului, ţinând cont de particularităţile individuale ale personalităţii lui şi de situaţia concretă în care acesta se află.

Afirmă că lînd în consideraţie că Crivorucenco Olga nu dispune de un venit stabil, nici de un loc stabil de muncă, nu deţine nici un loc stabil de trai-este primordială stabilirea domiciliului copilului minor cu tatăl acestuia.

Declară că minorul *****studiază în cadrul ***** din mun. Chişinău.

Din Caracteristica din 20.05.2024 emisă de peroanele responsabile de copilul minor *****, poate fi desprinsă cu uşurinţă importanţa stabilirii domiciliului copilului minor cu tatăl acestuia, ori în cel mai mare parte din timp copilul minor se afla cu tatăl acestuia ea rezultat elevul *****este un elev exemplar.

Astfel, în caracteristică este indicat: tata s-a interesat de situaţia şcolară a copilului, a achitat prânzul pentru copil, i-a transmis dulciuri şi fructe, demonstrează interes faţă de cele necesare copilului. Condiţiile materiale pot fi definite cafiind bune, deoarece elevul are tot ccea ce îi este necesar pentru a-şi desfăşura în bune condiţii activitatea şcolară. Copilul îşi iubeşte ambii părinţi, se mândreşte cu meseria tatălui, care este un exemplu pentru copil. Dezvoltarea fizică: Elevul este dezvoltat armonios, in limitele specifice vârstei. Elevul nu întâmpină dificultăţi la învăţătură are o bună capacitate de învăţare, întotdeauna rezolvă corect sarcinile şi este ordonat. Temele sunt lucrate mereu în totalitate şi corect. S-a integrat foarte bine în colectivul de elevi, fiind o fire sociabilă, adaptându-se cerinţelor mediului şcolar. Are formate și utilizează cu succes operaţiile generale ale gândirii dar si pe cele speciale implicate în însuşirea cunoştinţelor şcolare, cum sunt operaţiile aritmetice. Faţă de munca proprie manifestă conştiinciozitate, disciplină, responsabilitate. Faţă de alte persoane manifestă sociabilitate, sinceritate si responsabilitate în orice situaţie, ştie să extragă învăţăturile din orice situaţie creată sau auzită şi să aplice în mod eficient la propria persoana ceea ce a învăţat, îşi recunoaşte greşelile şi învaţă din ele. Conduita în grupul de copii este una obişnuită, are prieteni şi este în general dezinvolt, spontan. Este politicos si are un comportament adecvat atât în timpul activităţilor cât şi în recreaţie.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului relevă, în cauza Tocarenco e. Republicii Moldova (pct. 53 şi pct. 54) Curtea aminteşte că în ceea ce priveşte respectarea vieţii de familie, obligaţiile pozitive ale statului implică adoptarea unui arsenal juridic adecvat şi suficient pentru a asigura drepturile legitime ale celor în cauză. Acest arsenal ar trebui să permită statului să adopte măsuri corespunzătoare pentru a-l reuni pe părinte cu copilul său, inclusiv în cazul unui conflict între părinţi (a se vedea Ignaccolo- Zenide c. României, nr. 31679/96, § 108, CEDH 2000-I, Sylvester c. Austriei, nr. 36812/97 şi 40104/98, § 68,24 aprilie 2003, Zavrel c. Republicii Cehe, nr. 14044/05, § 47,18 ianuarie

2007, şi Mihailova, citată mai sus, § 80), - inclusiv şi din acest paragraf putem desprinde importanţa principiului superior al copilului.

În acest sens, Curtea reaminteşte că pentru ca măsurile pentru reunirea părintelui cu copilul său să fie adecvate, ele trebuie puse în aplicare cu celeritate, deoarece trecerea timpului ar putea avea consecinţe iremediabile asupra relaţiei dintre copil şi părintele care nu locuieşte cu el (a se vedea Maire c. Portugaliei, nr. 48206/99, § 74, CEDH 2003-VII, Pini şi alţii c. României, nr. 78028/01 şi 78030/01, § 175, CEDH 2004-V, şi Bianchi c. Elveţiei, nr. 7548/04, § 85, 22 iunie 2006).

Curtea Europeană a Drepturilor omului în cauza Gnahore împotriva Franţei statuează că principiul superior al copilului: pe deoparte, implică în mod clar asigurarea faptului că copilul se dezvoltă într-un mediu sănătos şi că în niciun caz un părinte nu poate avea dreptul, în temeiul articolului 8, să ia măsuri care ar dăuna sănătăţii şi dezvoltării copilului.

Indică că pe de altă parte, este clar că este în egală măsură în interesul copilului că legăturile sale cu familia sa să fie menţinute, cu excepţia cazurilor în care familia s-a dovedit deosebit de inaptă, întrucât ruperea acestor legături înseamnă tăierea copilului de la rădăcini. Rezultă că interesul copilului dictează că legăturile de familie pot fi rupte numai în circumstanţe excepţionale şi că trebuie făcut totul pentru a păstra relaţiile personale şi, dacă şi atunci când este cazul, pentru a ‚reface"familia (paragraful 59).

Relevă că în Cauza Mihailova v. Bulgaria: Curtea a susţinut în repetate rânduri că articolul 8 include dreptul părinţilor de a lua măsuri pentru a-i reuni cu copiii şi obligaţia autorităţilor naţionale de a lua astfel de măsuri. Acest lucru se aplică nu numai cazurilor care se referă la plasarea obligatorie a copiilor în îngrijirea publică şi aplicarea măsurilor de îngrijire, ci şi cazurile în care apar dispute de contact între părinţi şi/sau alţi membri ai familiilor copiilor şi reşedinţa copiilor (paragraful 80).

Prin urmare solicită avocatul Dumitru Barbaroș, în interesele lui Crivorucenco Mihail, împotriva Olgăi Crivorucenco, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor

Pe parcursul examinării cauzei Crivorucenco Olga a intentat acțiune reconvențională împotriva lui Crivorucenco Mihail, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Centru, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere în mărime de ¼ lunar.

În motivarea acțiunii reconvenționale a menționat că imobilul din mn. Chişinău-constituie un bun proprietare comună a reclamantei şi pârâtului contractat în timpul căsătoriei, iar drept rezultat al violenţelor aplicate de către Crivorucenco Mihail faţă de Crivoruncenco Olga, ultima neputând suporta toate influienţele negative ale soţului care se pretinde a fi tatăl şi mama a instituţiei protecţiei împotriva violenţei în familie din Republica Moldova a fost nevoită să părăsească acest imobil şi să caute adăpost în altă parte.

Menționează că în conformitate cu prevederile art. 63 din Codul Familiei: ”(3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, care va conţine, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violentă în această familie si persoana agresorului familial„. Or, în cauză în mod intenţionat a fost prezentat Raport al Direcţia pentru Protecţia Drepturilor Copilului sectorul Botanica din fără a se face referinţă la informaţiile privind actele de violentă în această familie si persoana agresorului familial.

Indică că în acest sens, potrivit art. 62 alin. (1) şi (3) Codul familiei, drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Toate problemele privind educaţia şi instruirea copilului se soluţionează de către părinţi de comun acord, ţinându-se cont de interesele şi de părerea copilului. Iar conform art. 64 alin. (1) din codul menţionat, părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepţia cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică.

Invocă că urmare, nu poate fi admisă ca probă un Raport al Direcţia pentru Protecţia Drepturilor Copilului sectorul Botanica din 27.02.2024 în partea evaluări condiţiilor de trai întrucât acest raport a fost emis în fără prezentului proces judiciar şi totodată a fost emis fără cordul unui coproprietar şi referitor la un bun ce aparţine şi reclamantei şi în care şi reclamanta are dreptul de a locui şi dispune de dreptul de dispoziţie asupra acestuia. Cu atât mai mult că prin încheierea nr. 2o/pr-34/24 din 25.01.2024 s-a emis ordonanţă de protecţie şi s-a interzis agresorului Crivorucenco Mihail timp de 90 de zile să se apropie de soţie şi copii minori.

Indică că referitor la pretinsa potenţă economică a tatălui care ar constitui un motiv de stabilirea a domiciliului cu ultimul, constată faptul că pe bunul imobilul din mn. Chişinău-constituie un bun proprietare comună a reclamantei şi pârâtului este aplicat sechestru încă din anul 2023, iar datoriile încă nu au fost stinse actual de către pârâtul care se pretinde a avea un venit suficient, însă consideră că criteriul economic nu poate servi drept vector sau motiv pentru stabilirea domiciliului cu unul din părinţi.

Mai mult ca atât, indică că Crivorucenco Mihail a luat pe ascuns automobilul de model Ford Escape şi actele asupra acestuia, şi refuză să îl predea reclamantei în calitate de proprietar unic înregistrat în Registrul Transporturilor dus de ASP, de câteva ori reclamanta a observat faptul că au automobilul circulă persoane străine, adică cu maşina ce îi aparţine cu drept unic de proprietate.

Menţionează faptul că Crivorucenco Mihail mai are şi alţi copii din căsătorii anterioare, referitor la care a fost obligat să achite pensie de întreţinere, din motiv că nu avea surse financiare el o impunea pe reclamantă să contracteze credite în scop de a-şi executa aceste obligaţiuni părinteşti.

Susține că ***** este la o vârstă foarte fragedă la care poate fi influenţat uşor, conform concluziilor specialiştilor copii de aţa vârstă percep dragostea faţă de părinţi în cuantumul libertăţii acordate de fiecare părinte şi sub forma materială.

Declară reclamanta, că are doi copii minori ***** şi *****, iar despărţirea acestora ar constituie un factor negativ faţă de *****.

Indică că conform art. 3, alin. (1) al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, prevede că în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate. Interesul superior al copilului dictează, pe de o parte, că legăturile copilului cu familia acestuia trebuie menţinute, cu excepţia cazurilor în care familia sa dovedit a fi deosebit de necorespunzătoare. Pe de altă parte, este evident, că în interesul copilului să se asigure dezvoltarea sa într-un mediu sănătos, în temeiul articolului 8 din Convenţie Europeană a Drepturile Omului, şi de a lua astfel de măsuri care ar contribui la o dezvoltare mai bună a copilului.

Aşadar, pentru a fi stabilite raporturile dintre părinţi şi copil, urmează a fi efectuată o examinare aprofundată a întregii situaţii familiale şi o serie întreagă de factori, în special factori de natură factuală, emoţională, psihologică şi materială, cu o preocupare constantă pentru a determina care ar fi cea mai bună soluţie pentru copil.

Relevă că dreptul tatălui de a comunica şi interacţiona cu copilul său nu va fi restricţionat, aceasta având posibilitatea de a-şi vedea copilul de ori câte ori acesta va considera necesar.

Iar în conformitate cu prevederile art. 74 din Codul Familiei:”(1) Părinţii sînt obligaţi să-ţi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. (2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. (3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale”.

Susține că în conformitate cu prevederile art. 75 din Codul Familiei:„(1) Pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulţi copii”.

Astfel solicită Crivorucenco Olga în acțiunea reconvențională împotriva lui Crivorucenco Mihail, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Centru, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere în mărime de ¼ lunar.

În ședința de judecată Crivorucenco Mihail și avocatul acestuia reiterînd circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei a solicitat admiterea integrală a acțiunii de bază și respingerea acțiunii reconvenționale.

În ședința de judecată avocata lui Crivorucenco Olga a solicitat admiterea acțiunii reconvenționale și respingerea acțiunii inițiale.

*În ședința de judecată copilului minor *****a indicat că locuiește cu tatăl din aprilie 2024, iar mama sa Crivorucenco Olga a plecat de acasă cînd minorul avea 7 ani.*

*Relevă copilului minor *****că a perceput plecarea mamei de acasă ca fiind abandonat (f.d. 203).*

Aprecierea instanței de judecată. Cadrul normativ pertinent.

Audiind părțile, studiind materialele anexate la dosar în raport cu prevederile legale, instanța de judecată va admite integral cererea de chemare în judecată depusă de Punga Iana împotriva lui Punga Eugeniu, intervenit accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, privind stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere, din următoarele considerente.

*Potrivit avizului-concluzie cu privire la condițiile de trai ale tatălui Crivorucenco Mihail care pretinde la educația copilului minor *****d.n. *****, întocmit de DPDC Botanica se atestă că condițiile sociale și de trai ale reclamantului corespund necesităților de dezvoltare eficientă și armonioasă a domiciliului copilului minor *****(f.d. 83-84).*

Conform art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Potrivit art. 62 alin. (1) și (3) Codul familiei, drepturile părinților nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinții nu pot prejudicia sănătatea fizică și psihică a copilului. Toate problemele privind educația și instruirea copilului se soluționează de către părinți de comun acord, ținându-se cont de interesele și de părerea copilului.

Reieșind din dispozițiile art. 63 alin. (1)-(3) Codul familiei, în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținându-se cont de interesele și părerea copilului (dacă acesta a atins vârsta de 10 ani). În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vârsta copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltare copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.). La determinarea copilului minor, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecărei dintre părinți.

Prin prisma art. 64 alin. (1) Codul familiei, părintele care locuiește împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil și celălalt părinte care locuiește separat, cu excepția cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică și psihică.

Totodată, conform art. 9 alin. (1) și (3) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului adoptată la New York la 20 noiembrie 1989, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară în interesul superior al

copilului. Statele părți vor respecta dreptul copilului care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre ei de a întreține relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, în mod regulat, exceptând cazul în care acest lucru contravine interesului suprem al copilului. Interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-l determina trebuie să se țină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile materiale ale părinților ci și vârsta copilului, comportarea părinților înainte de separare, gradul de atașament și preocupare pe care lau manifestat față de copil, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinți și copil, între copil și alți membri ai familiei extinse.

Reieșind din conținutul normei art. 63 Codul Familiei, cât și jurisprudența națională, la identificarea interesului copilului minor, în cazul stabilirii domiciliului la unul dintre părinți după divorț, urmează a fi luate în considerația următoarele criterii: vârsta copilului, posibilitățile părinților de a asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală; atașamentul părinților față de minor, precum și a minorului față de părinți; grija manifestată de părinți față de copil în timpul conviețuirii și după despărțire.

Posibilitățile părinților de a asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală.

*Instanța reține că Crivorucenco Mihail are posibilitatea de a asigura o bună dezvoltare a copilului minor *****, mai mult din declarațiile minorului date în ședința de judecată rezultă că dorește să locuiască cu tatăl său.*

Atașamentul copilului față de părinți, și atașamentul părinților față de copil.

E de reținut că tatăl și mama sunt figuri importante de atașament, care au rol decisiv în dezvoltarea emoțională și socială a copilului, atât timp cât calitatea interacțiunilor lor va condiționa calitatea relațiilor sociale. Interesul superior al copilului reclamă menținerea acestuia cât mai mult timp într-un mediu familial normal și echilibrat în prezența ambilor părinți pentru că riscul ruperii echilibrului sufletesc al acestuia este foarte mare odată cu încredințarea sa unuia sau altuia dintre părinți.

De aceea, după separarea părinților menținerea și încurajarea relației copilului cu părintele cu care minorul nu locuiește în mod statornic, devine vitală pentru dezvoltarea sa morală normală. Interesul superior al copilului, în general, este legat de posibilitatea de a putea accesa nelimitat pe ambii părinți pentru a putea dezvolta relații echilibrate și armonioase cu ambii părinți. Relațiile personale trebuie să se realizeze neîngrădit, restrângerea acestora fiind necesară numai în condiții deosebite pentru protejarea copilului.

*Prin urmare, reieșind din cumul probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, dar și având în vedere declarațiile părților, inclusiv cele depuse în fața autorităților tutelare, instanța de judecată concluzionează că, domiciliul copilului minor *****urmează a fi stabilit cu tatăl acestuia, cu care minorul se află și locuiește la moment, care inter alia este persoană cu care minorul ale o legătură psihologică și emoțională mai strânsă.*

*Prin urmare ținînd cont de circumstanțele indicate supra precum și asupra faptului că instanța va determina domiciliul copilului minor *****cu tatăl său Crivorucenco Gheorghe, instanța va respinge ca neîntemeiată acțiunea reconvențională depusă de Crivorucenco Olga reprezentată de avocatul Rodica Roșca împotriva lui Crivorucenco Mihail, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Centru, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere în mărime de ¼ lunar.*

În rezultat instanța de judecată va admite cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Dumitru Barbaroș, în interesele lui Crivorucenco Mihail, împotriva Olgăi Crivorucenco, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor *****d.n. ***** IDNP ***** cu tatăl.

Se determină domiciliul copilului minor *****d.n. ***** IDNP ***** cu tatăl Crivorucenco Mihail *****.

În rest, acțiunea reconvențională depusă de Crivorucenco Olga reprezentată de avocatul Rodica Roșca împotriva lui Crivorucenco Mihail, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Centru, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere în mărime de ¼ lunar, se respinge ca fiind neîntemeiată.

în conformitate cu articolele 236, 238-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Dumitru Barbaroș, în interesele lui Crivorucenco Mihail, împotriva Olgăi Crivorucenco, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Botanica, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor *****d.n. ***** IDNP ***** cu tatăl.

Se determină domiciliul copilului minor *****d.n. ***** IDNP ***** cu tatăl Crivorucenco Mihail *****.

În rest, acțiunea reconvențională depusă de Crivorucenco Olga reprezentată de avocatul Rodica Roșca împotriva lui Crivorucenco Mihail, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Centru, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor cu mama și încasarea pensiei de întreținere în mărime de ¼ lunar, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Cazacu Grigorii